

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 13

Indhold

- **MARK**
- Aktuelt i marken
- Ukrudt på gårdspladser og udyrkede arealer
- **REGLER OG TILSKUD**
- Ophør af dyrkning af naturarealer
- **PRÆCISION**
- Gradueret svampebekæmpelse
- **VANDING**
- Status på vanding

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Efter nogle dage med temperaturer omkring de 20 °C, kommer der igen en periode med køligere vejr. Der er udsigt til mange dage med nedbør, men desværre ser det ud til at blive i meget små mængder.

Afgrøder der ikke kan vandes, viser tegn på tørkestress. Flere sideskud har stoppet væksten og kun hovedskud og enkelte sideskud fortsætter væksten. Alt tyder på usædvanlige høje afgrødepriser i år, så det er vigtigt at holde afgrøderne vandforsynnet bedst muligt.

Billede 1 Billede af tørkestresset vinterhvede på uvandet grovsandet jord (foto: Michael D. Fleng, SAGRO).

Se mere under **vanding**.

Gulrust i triticale

Udviklingen af gulrust i triticale kan gå meget stærkt. Har du triticale, så bør du gå marken igennem for at se, om der er gulrust på vej. Er der først konstateret gulrust, bør der bekæmpes.. Bekæmpelsestærsklen for

Ved bekæmpelse kan anvendes 0,3 l/ha Orius Max eller 0,25 l/ha Folicur Expert. Bruger du midler med ny etikette, skal du være opmærksom på de nye triazolregler.

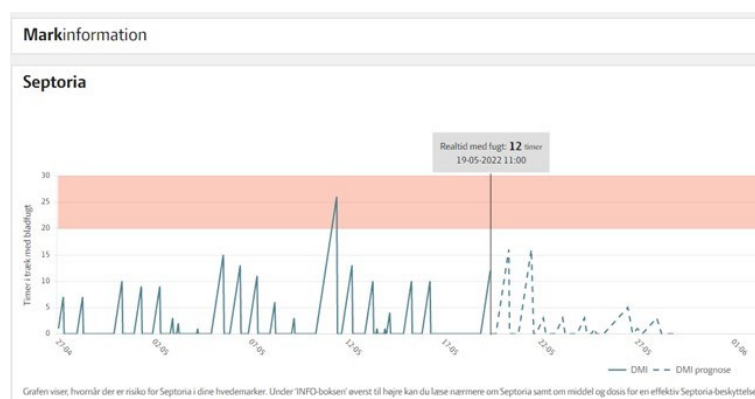

Billede 2 En gulrust "rede" i tritcale, hvorfra der sker spredning af gulrustsporer til den øvrige mark.

Septoria i vinterhvede

Vejrsituationen er nu sådan, at der bør foretages en svampbekæmpelse mod septoria nu. Er hveden kun i stadie 33, 3 knæ mærkbare, kan der anvendes 0,4 l/ha Propulse, efterfuldt af 0,5 l/ha Balaya, i vækststadie 39-40, fanebladet helt fremme. Dog kan sorten Pondus og sortsblandinger, hvori Pondus indgår, afvente vækststadie 37-39.

Er hveden i vækststadie 37-39 nu, så træk sprøjtningen til fanebladet er helt fremme, og kørså med 0,5-0,6 l/ha Balaya.

Figur 1 CropManager har en fin graf der viser udviklingen af risiko for Septoria i dine marker.

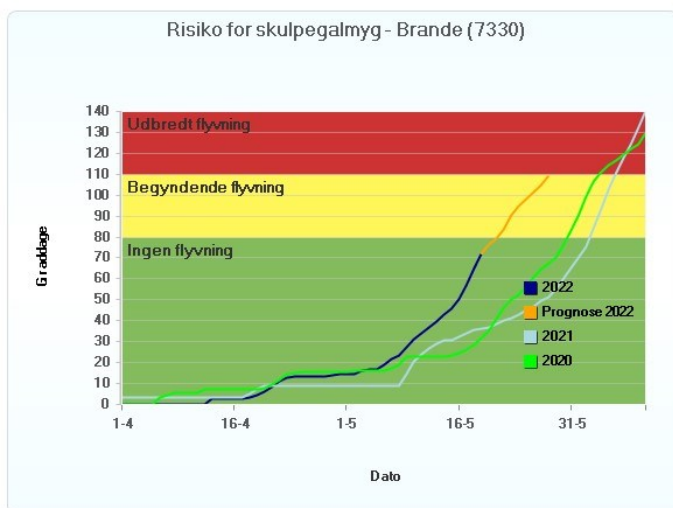
Svampe i vinterraps

De, der har planlagt at foretage 2 svampesprøjtninger i vinterraps, skal til at køre anden gang nu.

Der er ikke mange skadedyr i vinterrapsen i år. Opmærksomheden bør rettes mod skulpesnudebillen, hvor der må være op til 1-2 stk. pr. plante, før der bør bekæmpes. Skulpesnudebillen laver huller i skulperne, som gør det lettere for skulpegalmuggen at lægge æg i skulpen.

Bekæmpelse kan foretages med f.eks. 0,2 l/ha Lamdex eller 0,1 l/ha Kaiso Sorbie. Begge midler har bimærke. Alternativt kan 0,15 l/ha Mavrik anvendes. Mavrik er mere skånsom overfor nyttedyr, og har ikke bimærke.

Flyvningen af skulpegalmuggen er så småt ved at begynde og tager fart i næste uge.

Bekæmpelse udføres på samme måde som med skulpesnudebillen. Bekæmpelse er ofte tilstrækkelig som randbehandling.

Billede 3 Vinterrapsen tegner godt i 2022 (Foto: planterådgiver, Henrik Otto Clement).

Vækstregulering

Pas på ved vækstregulering. Der er generelt et lavt behov i år. Vækstregulering kan gøre skade på afgrøden, hvis den er stresset af f.eks. tørke. Se mere om vækstregulering i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 9**.

Bygfluer i vårhvede

Sent sået vårhvede skades mest af bygfluen, da vårhveden ikke er så robust i tidlige vækststadier, hvori vårhveden er mere sårbar.

Billede 4 Bygflue i vårhvede. (Foto: SEGES).

I vårhvede bør man bekæmpe bygfluen 1 til 2 gange, typisk i maj. For at time bekæmpelsen kan du bruge et værktøj, der hedder ”Graddageberegner”, som beregner på markens lokalitet, hvornår der skal sprøjtes første gang evt. med en opfølgning 10-12 dage senere. Se figur 2.

Bekæmpelse kan udføres med 0,15 l/ha Lampdex. Lampdex er godkendt mod vårbygfluer i en ”mindre anvendelse”.

Graddageberegning			
Startdato	01-01-2022	Slutdato	31-12-2022
Basisværdi	4.5	Klimæændring	0.7
Tærskelværdi	☒ 300	Tærskeldato	☐ 18-05-2022
Herning (7400)		Beregn	

Figur 2 De med gult markerede felter skal udfyldes som vist, dog vælger du din egen lokalitet. I dette tilfælde er det d. 26. maj

Ukrudt på gårdspladser og udyrkede arealer

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Ved ukrudtsbekæmpelse på udyrkede arealer, som gårdspladser eller omkringliggende arealer, kan benyttes enten gasbrænding eller kemiske løsninger. Ved gasbrænding bekæmpes primært nyt etårigt ukrudt og ved brug af kemisk bekæmpelse, bekæmpes etableret og stort ukrudt.

Gasbrænding er relevant på områder, hvor udyrkede arealer ønskes friholdt for ukrudt. Bedst effekt opnås ved en blanchering, som ødelægger overfladen på planten, det kan være nødvendigt med gentagne behandlinger efter et par uger for at få ramt alt ukrudt. Store ukrudsplanter og rodukrudt er meget svære at bekæmpe med gasbrænding, løsningen er i stedet enten mekanisk eller kemisk.

Kemisk bekæmpelse kræver varsom anvendelse på befæstede arealer, gårdspladser mm da nedbrydning af ukrudtsmidlerne sker langsomt, og bindingen i jorden kan være ringe. Dette kan give en ringere effekt samt uønsket udvaskning af midlerne. Undgå at sprøjte flader, hvor midlerne kan skylles bort ved nedbør. I tabel 1 er listet mulige midler til ukrudtsbekæmpelse.

Tabel 1 Midler og doser til ukrudtsbekæmpelse på befæstede og udyrkede arealer. Læs altid etiketten.

Middel	Dosis pr ha	Dosis pr 100m ²	
Glyphosat¹ Fx Roundup PowerMax	1,5-3,0 kg	15-30 g	Nyfremspiret ukrudt og græsser bekæmpes med den laveste dosis. Veletableret tokimbladet ukrudt bekæmpes med den højeste dosis. Gentagen bekæmpelse er nødvendig. En række glyphosatmidler må anvendes på befæstede arealer - tjek altid etiketten før behandling. Uden langtidsvirkning.
Ronstar Expert	0,33 kg	3,3 g	På fugtig jord på nyfremspiret ukrudt fra ca. 1. april. Undgå at ramme planter, der ikke ønskes bekæmpet. Indeholder diflufenican + iodosulfuron. Ved bekæmpelse af større ukrudt blandes med et glyphosat-produkt. Må ikke anvendes på arealer belagt med asfalt og beton. God langtidsvirkning, hvis "filmen" på jordoverfladen ikke brydes.
Logo	150 g + 2 l LogoOil	1,5 g +20 ml	Udsprøjtes på fremspiret ukrudt i god vækst. Logo er ikke godkendt på befæstede arealer.

¹Andre godkendte glyphosat midler kan også anvendes, f.eks. Pistol ukrudtsmiddel.

REGLER OG TILSKUD

Ophør af dyrkning af naturarealer

Af Teamkoordinator Natur, Rasmus Filsø Løbner

Fra den 1. juli 2022 træder et forbud mod gødskning, sprøjtning og omlægning af alle arealer beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3 i kraft. For de beskyttede §3 arealer har loven altid givet mulighed for at du som jordejer måtte fortsætte din hidtidige drift som før arealet blev beskyttet. Nu er det slut og du skal derfor være opmærksom på at alle §3 arealer er total beskyttet mod gødskning, sprøjtning og omlægning. Bemærk derfor også, at kvælstofkvoten forsvinder til kommende dyrkningssæson.

PRÆCISION

Gradueret svampekamp

Af planterådgiver Jens Peder Pedersen

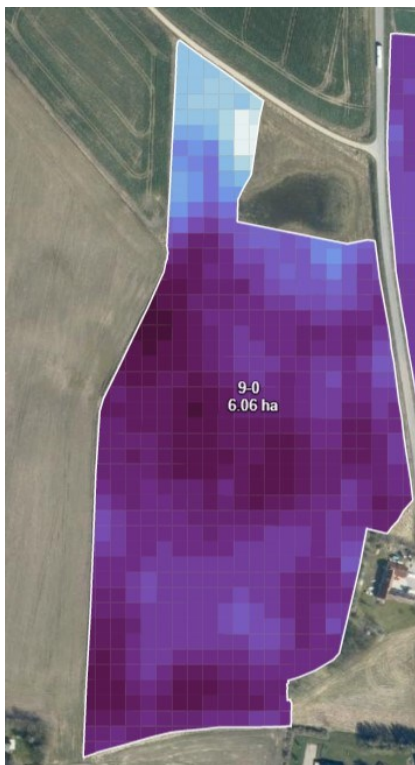
Har man teknikken som kan, er det oplagt at graduere svampemidler til korn. Man vil øge tildelingen, hvor afgrøder er tæt, da svampemidlet her vil blive fortyndet i en større afgrøde masse og mikroklimaet i afgrøden potentielt også giver større smittetryk, og man vil sænke det, hvor afgrøden er tyndere.

Ved konventionel sprøjteteknik, vil man ikke graduere mere end max 25 % op og ned.

Det fleste programmer kan håndtere at lave tildelingskortet, og man vil anvende det vi kalder en omvendt Robin Hood model.

Skal du have hjælp til at lave kortet, skal du kontakte din planterådgiver, SAGRO kan hurtigt og let lave en tildelingsfil til din mark, hvis din maskine er klar.

Har du brug for hjælp til at komme i gang med præcisionsjordbrug – skal du også bare kontakte din egen planterådgiver, som vil tage fat i en af præcisionsspecialisterne i SAGRO.

Billede 5 Vinterhvede mark, hvor svampemidlet er omfordelt med CropManager ved 150 L vand. Mørke områder tildeles mere og lyse områder mindre. Ved lavningen hvor afgrøden er tynd, skrues der helt ned på 120 l/ha. I praksis ville man nok manuelt lukke helt for sprøjten, hvis afgrøden er helt væk eller næsten helt væk.

VANDING

Status på vanding

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Vi nærmer os en situation hvor de fleste afgrøder har et vandingsbehov. Så længe vi har det kølige vejr med mindre mængder nedbør, kan planterne klare et større vandunderskud. Kommer der en temperaturstigning, vil det hurtigt give akut vandmangel. I denne periode må der regnes med en fordampling på 2-4 mm. pr. dag.

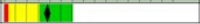
Vintersæd, vinterraps, frøgræs og vårkorn har fuld fordampnings potentiale nu på op til 5 mm pr. dag. Hestebønne og ærter tæller med i vandregnskab, når afgrøden dækker en tredjedel af jorden.

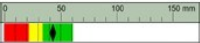
Bælgsæd og vinterraps er særlig tørkefølsom i blomstringsperioden og bør holdes godt vandforsynet der.

Prioriteringsrækkefølge:

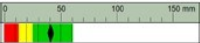
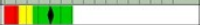
- Vinterraps
- Vinterbyg
- Vinterhvede
- Hestebønne og ært
- Frøgræs (prioriteres højere under blomstring)
- Vårbyg
- Vinterrug

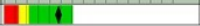
Hier aflæses vandingsbehovet. Hvis den sorte rombe er i det grønne felt, er der ikke behov for vanding. Hvis romben er i det gule felt, så er der behov for vanding. Hvis romben er i det røde felt, så mangler der så meget vand, at afgrøden allerede har taget skade.

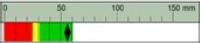
Mark	JB	Afgrøde		Vandet mm	Balance mm
3-3	1	Vårbyg		60	-23

Mark	JB	Afgrøde		Vandet mm	Balance mm
1-5	1	Vinterhvede		60	-18

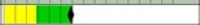
Mark	JB	Afgrøde		Vandet mm	Balance mm
1-2	1	Fro, Alm. Rajgræs		60	-21

Mark	JB	Afgrøde		Vandet mm	Balance mm
11-0	1	Hestebrønde		0	-20

Mark	JB	Afgrøde		Vandet mm	Balance mm
5-3	1	Markært		0	-13

Mark	JB	Afgrøde		Vandet mm	Balance mm
1-4	1	Vinterraps		90	-5

Mark	JB	Afgrøde		Vandet mm	Balance mm
1-3	1	Vinterbyg		90	-2

Mark	JB	Afgrøde		Vandet mm	Balance mm
4-3	1	Vinterrug, hybrid		90	-2